

ZAKON

O DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Član 1

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni list RCG", br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/ 07 i „Službeni list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12 i 38/13)u članu 193a stav 4poslije riječi: „ u 2013.“ dodaju se riječi: „i 2014.“.

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore."

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“, br. 54/03) donijela je Skupština Republike Crne Gore 24. septembra 2003. godine, i u primjeni je od 1. januara 2004. godine. Nakon toga izvršeno je više izmjena i dopuna Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“, br. 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12 i 38/13).

Donošenje Zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju proizilazi iz potrebe da se, uzimajući u obzir okolnosti uslovljene niskim učešćem prihoda od doprinosa u ukupnim primicima Fonda PIO i rastom broja penzionera, a što je stvorilo dodatni pritisak na ionako visok deficit penzijskog sistema, izvrše neophodne dopune u Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju kako bi se, shodno mogućnostima budžeta i realnih izvora finansiranja, obezbijedilo redovno finansiranje prava utvrdjenih tim zakonom.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbijediti usaglašenost ovog Zakona, već se ova oblast uređuje nacionalnim zakonodavstvom.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Penzije, vrijednost penzije za jedan lični bod i prava iz člana 193 stav 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju redovno su se uskladjivali do 2013. godine, u skladu sa odredbama tog zakona.

Obezbjedjivanje sredstava za uskladjivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, uticalo bi na dodatno povećanje deficita Fonda PIO. Da je održivost penzijskog sistema dovedena u pitanje pokazuje podatak da je učešće rashoda Fonda PIO u BDP-u Crne Gore, za 2012. godinu, iznosilo 12,17%¹. Učešće prihoda od doprinosa u ukupnim

¹Bruto domaći proizvod Crne Gore u 2012. godini iznosi 3 149 miliona eura; Izvor: <http://www.monstat.org/userfiles/file/GDP/2013/saopstenje%2020%2009%202013-finalfinal.pdf>

primicima Fonda u periodu januar – jun 2013. godine iznosilo je 50,41%, te je za finansiranje prava bilo potrebno obezbijediti 49,07% sredstava iz opštih prihoda Budžeta. Takođe, broj penzionera u odnosu na decembar 2012. godine, povećan je za 2849.

Dakle, ukoliko bi se uskladjivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u 2014. godini izvršilo primjenom važećih odredaba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, njihovo obezbjedjivanje se ne bi moglo finansirati iz realnih sredstava budžeta države, odnosno finansiranje navedenih prava u višim – uskladjenim iznosima bi moglo da dovede u pitanje likvidnost budžeta, te je neophodno bilo da se predlože odgovarajuća rješenja kojima bi se spriječili negativni efekti.

S tim u vezi, a saglasno razlozima za donošenje ovog zakona u članu 1 predlaže se da se penzije, vrijednost penzije za jedan lični bod i prava iz člana 193 stav 1 ovog zakona zadrže na dostignutom nivou, odnosno da se ne usklađuju u 2014. godini.

V FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA JE POTREBNO OBEZBIJEDITI ZA SPROVOĐENJE ZAKONA SA PROCJENOM EFEKATA PRIMJENE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.

VI RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Vlada predlaže Skupštini Crne Gore da u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list CG", br. 7/10, 80/10, 39/11 i 25/12) ovaj zakon donese po skraćenom postupku kako bi se obezbijedio nastavak nesmetanog finansiranja ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja iz realnih izvora finansiranja, a na način kojim se ne dovodi u pitanje zakonitost ostvarivanja prava i nesmetan rad organa koji su nadležni za obezbjedjenje ostvarivanja tih prava.

U suprotnom, nedonošenje ovog zakona moglo bi da prouzrokuje štetne posljedice, odnosno negativno bi uticalo na finansiranje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i na zaštitu korisnika prava iz ovog osiguranja.

VII RAZLOZI ZA STUPANJE NA SNAGU DANOM OBJAVLJIVANJA U SLUŽBENOM LISTU CRNE GORE

Stupanje na snagu Zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju danom objavljivanja proizilazi iz potrebe da se, uzimajući u obzir objektivne okolnosti uslovljene ekonomskom krizom i njihov uticaj na system javnih finansija u Crnoj Gori, obezbijedi finansiranje ostvarivanja odnosno korišćenja prava utvrdjenih tim zakonom u skladu sa mogućnostima budžeta i realnim izvorima finansiranja.

PREGLED ODREDBI
ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU
KOJE SE DOPUNJUJU

Član 193a

Prava iz člana 193 stav 1 ovog zakona usklađuju se po članu 58 ovog zakona.

Za period jul 2002. godine-decembar 2003. godine usklađivanje prava iz člana 193 stav 1 ovog zakona izvršiće se prema propisima koji su se primjenjivali do 31. decembra 2003. godine.

Izuzetno od stava 1 ovog člana i člana 58 ovog zakona, penzije, vrijednost penzije za jedan lični bod i prava iz člana 193 stav 1 ovog zakona od 1. januara 2011. godine usklađuju se, na osnovu statističkih podataka, sa kretanjem potrošačkih cijena i prosječne zarade zaposlenih na teritoriji Crne Gore u drugom polugodištu 2010. godine u odnosu na polugodište koje mu prethodi, u procentu koji predstavlja zbir 75% rasta, odnosno pada potrošačkih cijena i 25% procenta rasta, odnosno pada zarada.

Izuzetno od stava 1 ovog člana i člana 58 ovog zakona, penzije, vrijednost penzije za jedan lični bod i prava iz člana 193 stav 1 ovog zakona, neće se uskladjivati u 2013. godini.“